Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Domańska
dnia 14 grudnia 2023 r.

UCHWAŁA NR XC/695/2023
RADY GMINY MOSZCZENICA

z dnia 14 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 -2028 Gminy Moszczenica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 4^1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust. 2 - 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Gminy Moszczenica uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2028 Gminy Moszczenica, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Moszczenica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Moszczenica

Małgorzata Domańska

Załącznik do uchwały Nr XC/695/2023

Rady Gminy Moszczenica

z dnia 14 grudnia 2023 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 -2028 Gminy Moszczenica.

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2028 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego (JST) ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469 ze zm.). Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2023 r. poz. 2151), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.(Dz. U. z 2023 r. poz. 1939). Ustawy te nakładają na JST prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. W dokumencie tym, jako realizatorów działań, wskazano także JST – dotyczy to wszystkich działań w ramach zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od alkoholu oraz zadań na rzecz „ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP" w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków. Przeprowadzone ewaluacje poprzednich programów wskazują na zasadność kontynuacji działań w tym obszarze z rekomendacją wprowadzenia niezbędnych modyfikacji. Na te potrzeby odpowiada niniejszy Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2028 Gminy Moszczenica.

§ 2. Ilekroć w programie jest mowa o:

- „UG" rozumie się przez to: Urząd Gminy w Moszczenicy,
- „GKRPA" rozumie się przez to: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moszczenicy,
- „PARPA" rozumie się przez to: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- „Ustawa" rozumie się przez to: Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- „Rozporządzenie" rozumie się przez to: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642),
- „Program" rozumie się przez to: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 -2028,
- „Narkotyk" rozumie się przez to: środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne,
- „Narkomanii" rozumie się przez to: stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich,
- „Nowej Substancji Psychoaktywnej" rozumie się przez to: substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym, o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, określona w rozporządzeniu wydanym na podstawie art.44 f pkt.3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- „Substancji psychotropowej" rozumie się przez to: substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określona w rozporządzeniu o którym mowa w art. 44f pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

- „Środku odurzającym” rozumie się przez to: substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w rozporządzeniu o którym mowa w art. 44f pkt.2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- „Środku zastępczym” rozumie się przez to: produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów,
- „Uzależnienia behawioralne (czynnościowe)” rozumie się przez to: zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

§ 3. Realizacja zadań, o których mowa w § 1, jest prowadzona w oparciu o Program opracowany przez członków GKRPA, zgodny z rekomendacjami PARPA, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania programów profilaktycznych przeprowadzonych wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Moszczenica a ukierunkowanych na wczesną profilaktykę uzależnień. Program ten jest przedkładany do uchwalenia przez Radę Gminy Moszczenica do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego realizację. Na podstawie przeprowadzonej przez „Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji” (na zlecenie GKRPA) diagnozy problemów społecznych, członkowie GKRPA opracowali niniejszy Program, który zapewni:

1) planową, harmonijną i systematyczną realizację zadań wynikających z Ustawy, a ukierunkowanych przede wszystkim na rzecz wsparcia i pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu;
2) długofalowe prowadzenie i wspieranie cyklicznych przedsięwzięć profilaktycznych w zakresie uzależnienia od alkoholu, promujących zdrowy styl życia, a obejmujących swym zasięgiem całą społeczność lokalną, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy Moszczenica;
3) zadania na rzecz ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
4) rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii;
5) profilaktyka (profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca);
6) redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna.

Profilaktyka może prowadzona jest na trzech poziomach: jako profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz wskazująca.

Profilaktyka uniwersalna – to działania adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem narkotyków i innych SPA (substancji psychoaktywnych). Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana jest na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana jest na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem środków odurzających.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 -2028 przewiduje kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych, uwzględnia kierunki działań dla jednostek samorządu terytorialnego, wskazane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii odnosi się także do lokalnych zasobów instytucjonalnych i osobowych oraz zdiagnozowanych na terenie Gminy problemów.

II. Diagnoza stanu problemów alkoholowych na terenie gminy

§ 4. W celu rozpoznania i oceny zagrożeń społecznych na terenie gminy Moszczenica GKRPA zleciła wyspecjalizowanej firmie „Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji" opracowanie diagnozy problemów społecznych. Dominującą techniką badawczą było badanie ankietowe, a narzędziem badawczym ankieta, zawierająca zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Łącznie w badaniu wzięło udział 432 respondentów. Ankiety zostały przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Moszczenica – uczniów szkół podstawowych, osób dorosłych oraz sprzedawców alkoholu, które przedstawia tabela Nr 1. Badania zostały przeprowadzone w listopadzie 2019 roku. Pozyskane na bazie ankiet informacje i dane pozwoliły na opracowanie diagnozy środowiskowej.

Tabela Nr 1. Łączna liczba respondentów.

Dzieci i młodzież szkolna	- Uczniowie szkół podstawowych - 307
Dorośli mieszkańcy gminy	- 100 osób
Sprzedawcy alkoholu	- 25 osób

1. **Zdiagnozowane problemy.**

Badania ogólnopolskie: Wyniki projektu badawczego pn. „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną – Młodzież 2013", obejmującego młodzież w wieku 18-19 lat, wskazują na spadek używania „dopalaczy". Odsetek badanych, którzy deklarowali ich używanie był dwukrotnie mniejszy w 2013 r. niż w 2010 r. (odpowiednio 5,2% i 11,4%). Wyniki badania „Młodzież 2013" wskazują ponadto na stabilizację poziomu używania przez młodzież leków przeciwkaszlowych lub na przeziębienie w celu odurzania się. W 2013 r. do używania tego typu produktów kiedykolwiek w życiu przyznało się 4,2% respondentów. Dla porównania odsetek ten w edycji badań z 2010 r. wyniósł 4,7%. Podobnie sytuacja wyglądała jeśli chodzi o deklaracje używania tego typu produktów w ciągu ostatnich 12 miesięcy (2,1% w 2013 r. i 2,2% w 2010 r.) oraz ostatnich 30 dni (1% w 2013 r. i 1,1% w 2010 r.). Informacje do analizy rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych w tzw. populacji generalnej pozyskiwane są z badań prowadzonych na ogólnopolskiej losowej próbie dorosłych mieszkańców kraju.

W 2006 r. i 2010 r. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii przeprowadziło badania obejmujące reprezentatywną grupę mieszkańców Polski w wieku 15–64 lata. Porównując wyniki obu edycji badań, największy wzrost możemy odnotować w przypadku marihuany, która pozostaje najbardziej popularnym narkotykiem. Do używania przetworów konopi kiedykolwiek w życiu przyznało się 17,6% ankietowanych. Odsetek ten w 2006 r. wyniósł 9,1%.

W 2012 r. w ramach badań dotyczących uzależnień behawioralnych zrealizowanych przez Centrum Badania Opinii Społecznej ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie osób w wieku powyżej 15 r.ż. uwzględnione zostały pytania dotyczące używania substancji psychoaktywnych. Według przeprowadzonego pomiaru, jakikolwiek kontakt w życiu z narkotykami miało blisko 14% badanych. Najczęściej sięgano po marihuanę i haszysz, czyli przetwory konopi indyjskich. Do kontaktów z nimi przyznał się co dziesiąty badany (12,2%). Ponad czterokrotnie mniej badanych zadeklarowało kontakt z amfetaminą (ok. 3%). Niewiele osób sięgało po pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne (np. 1,1% ecstasy).

Badania lokalnych problemów: W listopadzie 2019 roku przeprowadzono na terenie Gminy badania młodzieży i dorosłych, dotyczące używania m.in. narkotyków. Z danych uzyskanych od 307 uczniów szkół podstawowych wynika, że uczniowie w 50% mieli styczność z narkotykami, dopalaczami lub środkami psychoaktywnymi już w wieku od 8 do 10 lat, a także w wieku od 11 do 16 roku życia (po 25%). Następnie 100% uczennic twierdzi, że próbowało narkotyków w przedziale wiekowym od 11 do 13 lat. Uczennice (100%) i uczniowie (50%), którzy przyznali, że zażywali narkotyki lub inne środki psychoaktywne opowiadają się najczęściej za: marihuaną i haszyszem.

Uczniowie oraz uczennice przyznali, że najczęściej brali narkotyki na podwórku ze znajomymi (po 50% chłopców i dziewczynek). Dodatkowo, 100% uczennic dostało narkotyki od kolegów i koleżanek, a po 25% chłopców kupiło je od obcej osoby lub dostało od starszego rodzeństwa.

Uczniowie przyznali w 50%, że ich rodzice nie wiedzą o zażywaniu narkotyków przez ich pociechy. Natomiast wszystkie dziewczynki twierdzą, że ich rodzice nie są świadomi tego faktu. Chłopcy przyznali również w 100%, że rodzice nie zareagowali pomimo, że wiedzieli o takiej sytuacji.

W kwestii zdobywania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy Moszczenica, uczniowie ogłosili w 46,50%, że nie wiedzą nic na ten temat, 43,31% twierdzi, że jest to trudne, a 10,19%, że łatwe. Dziewczynki, również podobnie jak chłopcy, w 60% nie są w stanie udzielić odpowiedzi na pytanie dotyczące zdobywania narkotyków a 39,33% uważa, że jest to trudne.

Dodatkowo uczniowie zostali zapytani, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze. Uczniowie i uczennice prawie jednogłośnie stwierdzili, że nie znają takich miejsc (92,11% dziewczynek oraz 75,76% chłopców). Chłopcy (2%) oraz dziewczynki (1%) przyznawali również, że narkotyki można zakupić u tzw. dilerów.

2. **Na podstawie zgromadzonych danych opracowano następujące wnioski:**

1) Ankietowani mieszkańcy (łącznie 61,9%) deklarują, że ich spożywanie alkoholu w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu. Zalecenie: Jak najszybciej należy zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu;
2) Mieszkańcy przyznają, że najczęściej na temat alkoholu i substancji psychoaktywnych znajdują informacje w internecie i telewizji. Zalecenie: Warto zwrócić na to uwagę i dostosować się do współczesnego życia mieszkańców – udostępniać kampanie na stronach internetowych bądź społecznościowych;
3) Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe. Uczniowie i uczennice zapytane o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas, psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków czy też przemocy;
4) Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie nie daje to szkole możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.

3. **Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.**

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii uzależnienia oraz współuzależnionych, poprzez realizację zajęć terapeutycznych.

2. Edukacja osób z problemem alkoholowym oraz narkotykowym w ramach uzyskania specjalistycznej pomocy.

3. Upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną w konkretnych sytuacjach życiowych.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemu alkoholowe, narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie.

1. Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, członków ich rodzin oraz dla osób doznających i stosujących przemoc, poprzez prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego w Punktach Konsultacyjno-Informacyjnych.

2. Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicieli instytucji, działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez udział w szkoleniach.

3. Finansowanie zatrudnienia Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników merytorycznych realizujących zadania związane z wykonaniem Programu oraz obsługi w Punktach Konsultacyjnych.

4. Wspieranie działań interwencyjnych i edukacyjnych, skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Współpraca z instytucjami pomocowymi, ośrodkami terapeutycznymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży. Realizacja programów ograniczających używanie narkotyków i dopalaczy wśród dzieci i młodzieży.

2. Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży propagującego idee trzeźwego oraz zdrowego stylu życia.

4. Realizacja zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

5. Prowadzenie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktyki uzależnień oraz zachowań ryzykownych, skierowanych do dzieci i młodzieży.

6. Finansowanie programów, szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą, rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców oraz wychowawców, pedagogów i psychologów.

7. Finansowanie zatrudnienia osób prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe.

8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

9. Upowszechnianie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków, palenia wyrobów tytoniowych, przemocy w rodzinie oraz uzależnień behawioralnych przez zakup i dystrybucję wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych rzeczy o charakterze profilaktycznym.

10. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.

11. Dofinansowanie do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

12. Doposażenie miejsc doprowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

13. Wspieranie projektów propagujących zdrowy, bez używek oraz agresji i przemocy styl życia.

14. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania trzeźwości na drogach.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Współpraca z Poradnią Odwykową, grupami samopomocowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Propagowanie trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu na organizowanie spotkań.

Zadanie 5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

1. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

Zadanie 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, w przypadkach przewidzianych ustawą, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz innych działań Gminnej Komisji.

4. **Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych w gminie:**

1) Wspieranie pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
2) Przeprowadzenie programów profilaktycznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Moszczenica, które będą zawierać działania profilaktyczno - informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej skierowanej do osób uzależnionych, spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy lub korzystających z innych używek, jak również do ich rodzin, także osób zagrożonych przemocą, oraz takich, przeciwko którym ta przemoc jest stosowana regularnie;
3) Ograniczenie spożywania narkotyków, alkoholu;
4) Zwiększenie efektywności współpracy służb i instytucji w zdania przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków alkoholu.

§ 5. Organizacjami współpracującymi z GKRPA na terenie Gminy Moszczenica są:

1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy;
2) Szkoła Podstawowa w Srocku;
3) Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Moszczenicy;
4) Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Gazomii
5) Szkoła Podstawowa w Rękoraju;
6) Szkoła Podstawowa im. Margarethy Kamprad w Jarostach;
7) Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Babach;
8) Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „Krokus”;
9) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu im. Jana Justyny w Moszczenicy;
10) Komisariat Policji w Wolborzu;
11) Posterunek Policji w Moszczenicy;
12) Gminny Zespół Ochrony Zdrowia w Moszczenicy;
13) Kluby Sportowe z terenu gminy Moszczenica;
14) Abstynenckie grupy wsparcia działające na terenie gminy Moszczenica i gminy Wolbórz oraz miasta Piotrków Tryb;
15) Gminny Zespół Kółek i Organizacji Rolniczych z terenu gminy Moszczenica (Koła Gospodyń Wiejskich);
16) GKRPA w Wolborzu.

III. Zadania GKRPA jako realizatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podmiotów współdziałających.

§ 6. Do zadań GKRPA jako realizatora programu oraz podmiotów współdziałających należy:

1. Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków, podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Moszczenica, prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz promocja zdrowego stylu życia.

2. Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

3. Praca z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, poszukiwanie programów naprawczych.

4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków:

1) kierowanie uzależnionych i współuzależnionych do specjalistycznych poradni leczenia uzależnień (punkt konsultacyjny w Moszczenicy przy ul. 100-lecia Odzyskania Niepodległości);
2) opłacanie kosztów powołania biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia;
3) ponoszenie kosztów postępowania sądowego w sprawach o zobowiązanie do leczenia (opłata sądowa);
4) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez zaproszenie osoby na rozmowę wspierająco – motywująca;
5) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych z dziećmi i młodzieżą z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
6) rozszerzenie działalności punktu konsultacyjnego (grupy wsparcia);
7) bieżąca współpraca z rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym i narkotyków;
8) współpraca ze Stowarzyszeniem Abstynenckim z gminy Wolbórz.

5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży poprzez:

1) preferowanie zdrowych form spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
2) organizowanie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii podczas lokalnych imprez;
3) dofinansowanie gminnych programów profilaktyki prowadzonych w czasie trwania zielonych szkół, obozów, wycieczek, rajdów, biwaków dla dzieci i młodzieży szkolnej;
4) organizowanie konkursów z zakresu profilaktyki;
5) udzielaniu rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej poprze Punkt Konsultacyjny działający przy Urzędzie Gminy Moszczenica z siedzibą w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Moszczenicy przy ul. 100-lecia Odzyskania Niepodległości 2;
6) zakup materiałów profilaktycznych – prasy, pomocy dydaktycznych, książek, płyt DVD z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, uzależnień behawioralnych, narkomanii, nikotynizmu i przemocy dla szkół;
7) wspieranie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń oraz klubów sportowych podejmujących działania. W niektórych przypadkach ma zastosowanie tutaj ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571);
8) w związku z tym, iż na terenie gminy Moszczenica nie funkcjonują Centra Integracji Społecznej, zadania polegające na zatrudnieniu socjalnym, o którym mowa w pkt. 7 realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy. Realizacja powyższych zadań polega na poradnictwie psychologicznym, doradztwie zawodowym i specjalistycznym szkoleniu zawodowym, głównie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, biernych zawodowo i niepełnosprawnych;
9) współpraca ze szkołami w zakresie działań profilaktycznych szkoły w sposób szczególny zobowiązane są do realizacji zadań profilaktycznych także z zakresu zapobiegania narkomanii i uzależnieniom od nowych

substancji psychoaktywnych na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjne, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;

10) konsultacje psychologiczne dla nauczycieli, pedagogów, wychowawców w zakresie problematyki uzależnień i narkomanii;

11) szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych, personelu medycznego, policji z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży.

12) udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży (jeśli takie będą organizowane).

6. Finansowanie szkoleń:

1) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób i grup społecznych, pracujących oraz starających się o zdobycie kwalifikacji w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy;

2) finansowanie i refundacja kosztów szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

3) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców punktów sprzedaży alkoholu;

4) prowadzenie szkoleń dla kierowców zawodowych;

5) szkolenie dla pielęgniarek i lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej w zakresie wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji;

6) opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych;

7) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

8) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 Ustawy.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 7. 1. Członkowie GKRPA wynagradzani są zgodne z poniższymi zasadami:

1) wydatki na rzecz członków GKRPA są wydatkami wliczonymi w ciężar wydatków na realizację Programu:

2) członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczałtu:

a) przewodniczący GKRPA – 650,00 zł brutto,

b) członkowie GKRPA – 520,00 zł brutto;

3) wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 2 przysługuje proporcjonalnie do ilości posiedzeń GKRPA w danym miesiąc, na który dany członek GKRPA był obecny, w stosunku do ilości wszystkich posiedzeń GKRPA, które odbyły się w tym miesiącu.

2. Wypłata wynagrodzeń następować będzie na konto bankowe podane przez członka GKRPA do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, a w miesiącu grudniu do 31 grudnia.

V. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

§ 8. GKRPA jako realizator Programu składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu do końca lutego każdego roku.

VI. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

§ 9. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskane zarówno przez Gminę, jak też realizatora i podmioty współdziałające w realizacji Programu.

Sporządziła:
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
działająca przy Urzędzie Gminy w Moszczenicy